

MEDYCYNĄ PRACY

Odpowiedzialność pracodawcy

Badania medycyny pracy wykonywane są na koszt pracodawcy w wyznaczonej przez niego placówce z którą ma zawartą umowę pisemną. Okresowe lub kontrolne badania powinny być przeprowadzane w miarę możliwości w godzinach pracy.

Pracodawca musi pamiętać, że dopuszczenie pracownika bez aktualnego orzeczenia lekarskiego może zostać potraktowane jako wykroczenie przeciwko prawom pracownika polegające na nieprzestrzeganiu przepisów lub zasad BHP, co – zgodnie z art. 283 Kodeksu Pracy – zagrożone jest karą grzywny od 1000 zł do 30 000 zł.

Badania lekarskie

Zgodnie z art. 229 Kodeksu Pracy jednym ze sposobów realizacji obowiązków pracodawcy jest kierowanie pracowników na profilaktyczne badania lekarskie. Ich celem jest ustalenie, czy w odniesieniu do konkretnego pracownika nie ma przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na danym stanowisku.

Wyżej wymienione przepisy określają rodzaje badań oraz zasady kiedy i na jaki rodzaj badania pracodawca powinien skierować pracownika.

wstępne - dla nowych pracowników, pracowników młodocianych, pracowników zmieniających stanowisko pracy,

okresowe - zgodnie z datą ustaloną na aktualnym orzeczeniu przez lekarza medycyny pracy,

kontrolne - gdy pracownik wraca do pracy po chorobie dłuższej niż 30 dni

Lekarz medycyny pracy wydaje również odpowiednie **orzeczenia uczniom i studentom**, potwierdzając zdolność wykonywania określonego zawodu, kierowcom w określonych sytuacjach, a także wszystkim, którzy potrzebują **badania sanitarno-epidemiologicznych**.

Badania sanitarno-epidemiologiczne mają na celu zapewnienie ochrony zdrowia nie pracownika, lecz osób trzecich (w tym przypadku podopiecznych), które mogą ulec zakażeniu w wyniku kontaktu z zakażonym opiekunem wykonującym prace, przy których istnieje możliwość przeniesienia czynnika zakaźnego.

Do prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia na inne osoby należą:

-prace na stanowiskach związanych m.in. z ciągłym (t.j. stałym, bezpośrednim i bliskim) kontaktem z innymi osobami stwarzające zagrożenie przeniesienia zakażenia drogą kropelkowo-powietrzną i powietrzno-pyłową na inne osoby,

-czy też na stanowiskach związanych z wytwarzaniem, pakowaniem, dystrybucją lub przechowywaniem nieopakowanej żywności, a także przygotowaniem i wydawaniem posiłków, myciem naczyń i pojemników przeznaczonych na żywność.

Książeczka do celów sanitarno-epidemiologicznych

W myśl obecnie obowiązujących przepisów prawnych niegdyś obowiązkowa tzw. „książeczka sanepidowska” przestała być dokumentem medycznym. Jedynym **obowiązującym dokumentem jest orzeczenie lekarskie** wydawane przez lekarza medycyny pracy na podstawie wyników badań laboratoryjnych.

Przed zgłoszeniem się do naszej Przychodni –Lekarza Medycyny Pracy należy zgłosić się do Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w celu wykonania badania laboratoryjnego.

Należy wykonać badania laboratoryjne, tj. trzykrotne badanie kału w kierunku zakażenia pałeczkami duru brzuszego, durów rzekomych A, B, C, innymi pałeczkami z rodzaju Salmonella i Shigella, w trzech kolejnych następujących po sobie dniach (dodatni wynik z przynajmniej jednej próby daje podstawę do uznania badanego za zakażonego).

Orzeczenie lekarskie

Orzeczenie lekarskie wraz z kopią skierowania na badanie pracodawca przechowuje w aktach osobowych pracownika

Pracownik zgłaszając się na badania medycyny pracy, powinien mieć ze sobą skierowanie ważne **1 miesiąc od daty wystawienia.**

Procedury odwołania od orzeczeń lekarskich

Badanie odwoławcze od orzeczenia lekarskiego wydanego do celów określonych w Kodeksie pracy

Pracownik lub pracodawca, który nie zgadza się z treścią wydanego przez lekarza podstawowej jednostki medycyny pracy orzeczenia lekarskiego o braku lub o przeciwwskazaniach zdrowotnych do wykonywania pracy na danym stanowisku – może złożyć odwołanie w ciągu 7 dni od dnia wydania orzeczenia lekarskiego, za pośrednictwem lekarza, który wydał to orzeczenie, z wnioskiem o przeprowadzenie ponownego badania.

Badanie odwoławcze od zaświadczenia lekarskiego kandydatów do szkół ponadgimnazjalnych lub wyższych i na kwalifikacyjne kursy zawodowe, uczniów tych szkół, studentów, słuchaczy kwalifikowanych kursów zawodowych oraz uczestników studiów doktoranckich.

Osoba badana lub placówka dydaktyczna, która nie zgadza się z treścią wydanego przez lekarza podstawowej jednostki medycyny pracy zaświadczenia lekarskiego o istnieniu przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania i pobierania praktycznej nauki zawodu, studiów, kwalifikacyjnego kursu zawodowego, studiów doktoranckich może złożyć odwołanie w terminie 14 dni od dnia otrzymania zaświadczenia za pośrednictwem lekarza, który wydał zaświadczenie lekarskie do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy właściwego ze względu na siedzibę placówki dydaktycznej.

Badanie odwoławcze od orzeczenia lekarskiego kierowcy lub osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami

Osoba badana lub podmiot kierujący na badanie lekarskie, którzy nie zgadzają się z treścią orzeczenia lekarskiego o istnieniu przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami wydanego przez lekarza uprawnionego do badań kierowców, mogą wystąpić z wnioskiem o przeprowadzenie ponownego badania lekarskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia lekarskiego, za pośrednictwem lekarza, który wydał orzeczenie lekarskie do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby badanej.

Odwołanie przysługuje także od:

- orzeczenia lekarskiego o potrzebie udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia dla nauczyciela
- orzeczenia lekarskiego osób ubiegających się o wydanie albo posiadających licencję detektywa
- orzeczenia lekarskiego członka ochotniczej straży pożarnej biorącego bezpośredni udział w działaniach ratowniczych
- orzeczenia lekarskiego osób ubiegających się o wpis lub posiadających wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej
- orzeczenia psychologicznego osób ubiegających się o wpis lub posiadających wpis na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej
- orzeczenia psychologicznego strażników gminnych

INFORMACJA DLA PACJENTA

Wymagane dokumenty:

- skierowanie na badanie odwoławcze od orzeczenia wydanego do celów przewidzianych w Kodeksie pracy
- kserokopia karty badania profilaktycznego
- kserokopia skierowania na badanie profilaktyczne od pracodawcy
- kserokopia wyników badań laboratoryjnych i konsultacji specjalistycznych
- dokument ze zdjęciem potwierdzający tożsamość

Inne wymagania

- okulary, soczewki kontaktowe, aparat słuchowy – w przypadku ich używania
- na czczo w przypadku, gdy na skierowaniu od pracodawcy wyszczególniono pracę wymagającą posługiwania się pojazdem służbowym